าเทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก" นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงการให้ความหมายเกี่ยวกับ บทบาทการรักษา ด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก และศึกษาถึงการวิเคราะห์ตนเองของผู้หญิง ภายหลังจากการศึกษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนว พุทธ (สมาธิบำบัด) ว่าจะมีผลต่อการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกอย่างไร

การศึกษาครั้งนี้ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้หญิงเป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย และการแพทย์แบบผสมผสาน โดยหลังจากรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันไม่ได้ผล ผู้วิจัยจึงได้ หันมาใช้การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ในการดูแลสุขภาพตนเอง ในเรื่องการฝึกสติ และสมาธิของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก โดยการฝึกจิตให้พร้อมก่อนเตรียมตัวตาย ได้แบ่งกลุ่ม ตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม คือ <u>กลุ่มที่ 1</u> กลุ่มผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย ที่รักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) มารักษาตนเอง จากสถานอภิบาลผู้ป่วย ระยะพักฟื้น ณ อโรคยศาล วัดคำประมง อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร โดยมารักษาตัวตั้งแต่ 7 วัน ขึ้นไป 8 ราย <u>กลุ่มที่ 2</u> กลุ่มผู้ให้การรักษากับผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก 3 ราย <u>กลุ่มที่ 3</u> ญาติผู้ป่วยที่ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด ตลอดระยะเวลาการเจ็บป่วย 1 ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 ราย ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้ ประสบการณ์ร่วมของผู้วิจัยเองในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แนวคิด ทฤษฎี และมุมมอง สตรีนิยม เช่น แนวคิดการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) แนวคิดสตรีนิยมนอกกระแสหลัก แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรมว่าด้วยร่างกายและการเจ็บป่วย และแนวคิดเรื่องการให้ ความหมายของความตายและการตาย ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูล 8 เดือน ตั้งแต่ เด็กนมกราคม ถึงเด็ดนลิงหาคม 2550

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลต่างให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษา ด้วย การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก ไม่แตกต่างกันมากนัก จากที่เคยให้ความหมายของการเยี่ยวยาฝากไว้กับแพทย์และโรงพยาบาลอย่างเดียว ได้หันมา ตระหนักถึงความหมายของสิ่งที่ตนเลือกวิธีการรักษามากขึ้น นั่นคือ การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลอาจมีและมีการให้ความหมายมากกว่าหนึ่ง ความหมายในคนๆเดี่ยวกัน แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละคน การนำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) มาใช้เยี่ยวยา ตนเอง พบว่ามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ 1.กลุ่มที่นำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนว พุทธ(สมาธิบำบัด) เพราะการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันตามโรงพยาบาลแล้วไม่ได้ผล จึงใช้

การฝึกสติและสมาธิให้เตรียมตัวพร้อมก่อนความตายจะมาถึง นั้น กลุ่มนี้มี 7 ราย ที่ รักษาตัวด้วยการแพทย์ทั้ง 2 ทาง คือ การแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) เพราะการรักษาด้วยการแพทย์กระแสหลักไม่ได้ผลจึงต้องการหาทางการแพทย์ ทางเลือกอื่นในการรักษาตนเอง 2. กลุ่มที่นำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) เพราะปฏิเสธการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง เพราะกลัวการผ่าตัด กลัวเจ็บ มากกว่ากลัวตาย กลุ่มนี้มี 1 ราย ที่ปฏิเสธการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน

จากสรุปผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม มีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิด สตรีนิยมนอกกระแสหลัก คือการก้าวพ้นความตายอย่างเข้มแข็ง ทั้ง 2 กลุ่มได้ให้ความหมายทั้ง เหมือนและแตกต่างกัน เกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) นั้น ภายหลังจากนั่งสมาธิแล้ว พบว่าผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูกส่วนใหญ่ปลงได้ และไม่กลัวตาย มองความตายเป็นเรื่องธรรมดา เป็นจุดเริ่มต้นที่จะต้องเผชิญกับความตายและความเจ็บป่วย ความตายเป็นกระบวนการที่ผู้หญิงต้องเตรียมตัวเตรียมใจก่อนตาย อีกทั้งสมาธิบำบัดยัง สามารถช่วยให้พ้นทุกข์ จิตใจผ่อนคลาย ดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ช่วยยืดชีวิตออกไปได้อีก พร้อมต่อสู้กับโรคและเข้าใจลึกซึ้งกับโรคมะเร็งปากมดลูกที่เป็นอยู่ เข้าถึงแก่นแท้ของธรรมะอย่าง แท้จริง เป็นการตายอย่างสงบ และได้กล่าวคำอำลาก่อนตาย และเชื่อว่าการฝึกจิตให้บริสุทธิ์ก่อน ตายนั้นจะนำไปสู่การเกิดใหม่ในภพภูมิที่ดีในชาติหน้า

นอกจากนี้ยังพบว่าการให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ทำให้เธอรู้สึกดี ได้เข้าใจบทบาทการรักษาเยี่ยวยาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) และสิ่งสำคัญผู้หญิงป่วยมะเร็งปากมดลูก รู้สึกมั่นใจกับสิ่งที่ตนเลือกมากขึ้น และได้ ตระหนักถึงการสร้างความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นในเรื่อง "ความตายและการตาย" สามารถปรับตัวให้ มีชีวิตอยู่รอดต่อไปได้ และผู้หญิงยังสามารถใช้ความหมายใหม่ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยแนว พุทธ (สมาธิบำบัด) เรื่องของความตายและการตายที่เกิดขึ้น เพื่อเปิดพื้นที่ให้ผู้หญิงป่วยมะเร็งปาก มดลูก มีอำนาจต่อรองกับการแพทย์กระแสหลัก (ผู้เชี่ยวชาญ) ในการตัดสินใจเลือกวิธีการรักษา ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการบำบัดทางจิตวิญญาณอย่างได้ผล

Abstract

This study as title "Health Care Practice of Female Cervical Cancer Based on Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment)" has objective for the study in definition at the meaning of treatment role based on Buddhist-Thai traditional medicine (Meditation Treatment) of female cervical cancer and study of female in self analysis after the study in based on Buddhist-Thai traditional medicine (Meditation Treatment) that how it would have affected in painfulness by cervical cancer disease.

This study has selected sampling groups from female who have been cervical cancer at lasting stage and blended medicine after the treatment that based on modern medicine which has not been affected. They have purposed Thai traditional medicine (Meditation Treatment) for taking care themselves. At the matter of Meditation practices of female cervical cancer by mental practice before death. There were been sampling group as three groups. The first group is female cervical cancer group at lasting stage those have been treatment by Buddhist-Thai traditional medicine (Meditation Treatment) and by themselves from patient protective unit at recuperative phase at Arokayasarn, Khampramong, Pannanikom, Sakonnakorn. They have been coming for treatment at least 7 days. This group has 8 persons. The second group has three persons who have treated to female cervical cancer. The third group is the one patient relative who has taken care closely the patient through phase of illness. All total of sampling groups are 12 persons. The study has been using method in-depth interview and collected data from many documents those are concerned. Additionally, there were used sharing experiences of researcher in the study and data analysis based on concept, theories and viewed point of feminisms for example, concept of Buddhist-Thai Traditional Medicine(Meditation Treatment), concept of Non-mainstream Feminist Thought, concept of Discourse analysis Body and illness and Concept of the meaning of death and dying. Duration for data collection was 8 months those were since January to August 2007.

The findings of the study were persons who informed data those defined the meaning about treatment role based on Buddhist-Thai traditional medicine (Meditation Treatment) of female cervical cancer were not more difference from ever defining the only meaning of treatment. Also, there was more certainty on meaning of treatment by their chosen. That was Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment). Beside this, there was found that interviewee might define the meaning more than only meaning on the same person those were be difference according to each experience.

Taking of treatment based on Buddhist-Thai traditional medicine (Meditation Treatment) for self treatment are found on difference as followings

- 1. Group which has taken treatment based on Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment). Because treatment based on modern medicine at many hospitals are not effective. They have been using mental practice and Meditation in prompt before the death will come. This group has 7 persons who have been treatment by 2 means. These are modern medicine and Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment) because the treatment by core present medicine has not been effective. Thus, there would search for alternative medicine for their treatment.
- 2. Group which has taken treatment based on Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment). Because, this group has really denied modern medicine and they have feared in operation, painfulness more than death. This group has one person who has denied treatment base on modern medicine.

Conclusion of the study were found that both groups have thought which are being in line with viewed point of non-mainstream Feminist Thought. Those are keenly escaped from death. Both groups have defined the meaning in resemblance and difference about treatment based on Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment). After those were finished from meditation, there are findings that most of female cervical cancer have energetic heart and do not fear for death. They have viewed in dying as usual. This matter is starting point that they have to face with death and painfulness. Death is the process that female must be alerted before dying

including meditation treatment would be save from distress, having relaxing mind, proceeding their lives as usually and life extension. They are ready to fight with disease and deep understand with cervical cancer disease those have been being on them. They have really reached to core of dharma. This would be brought them to calm death. They would be speaking as take a leave before dying and believed that practicing for immaculate mental mind before dying will lead to rebirth in good status of the next world.

Besides this, there were found that the meaning definition about role of Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment) that did her has good feeling and understands in role of treatment based on Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment). The important matter that person who have been female cervical cancers have confident feel with matters those are selected by themselves. They have realized on new meaning definition which is occurrence in matter "death and dying". They could adjust themselves for survival. Female could use the new meaning which is about Buddhist-Thai Traditional Medicine (Meditation Treatment) in the matter of the occurrence of dying and death for opening the area for persons who have been female cervical cancers. They would have negotiated power with core present medicine (Experts) in selective decision by their treatment that based on effective spiritual treatment.